คำนำ

ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยเฉพาะน้ำท่วมและภัยแล้ง ในปัจจุบันมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านการเกษตรเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะการเพาะปลูก การประมง และการเลี้ยงสัตว์ ส่งผลต่อการ ดำรงชีพและโอกาสของเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมักเกิดซ้ำซากในพื้นที่เดิมและการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาเป็นการตั้งรับ กล่าวคือ มักเน้นไปที่การช่วยเหลือฟื้นฟูมากกว่าการป้องกันและลดผลกระทบ หากภัยมีความรุนแรงมากขึ้น มาตรการที่มีอยู่จะไม่สามารถรองรับได้ การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจึงเป็นปฏิบัติการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการเตรียมการป้องกันภัยเบื้องต้น

กอรปกับ กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศสิ้นสุดฤดูฝนและเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาว เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ในช่วงต้นฤดูหนาว ลักษณะอากาศประเทศไทยตอนบนยังคงแปรปรวน โดยจะมีฝนตกในบางช่วงแต่ไม่มากนัก ส่วนภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่น ในระยะต่อไปประเทศไทยตอนบนประสบความแห้งแล้งไปจนถึงเข้าสู่ฤดูร้อนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ โดยฤดูหนาวจะสิ้นสุดปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ความชื้นในอากาศมีน้อยและมีอากาศร้อนจัด และกรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดการณ์ปรากฏการณ์ ENSO (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ – มกราคม ๒๕๖๔) มีสถานะเป็นภาวะลานีญา และคาดการณ์ว่าจะต่อเนื่องจนถึงต้นปี ๒๕๖๔ จากนั้นมีความน่าจะเป็นร้อยละ ๖๐ ที่จะต่อเนื่องไปจนถึงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๖๔

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง ในฐานะคณะกรรมการบริหารศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระยอง ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดระยอง ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ขึ้น สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ในนามศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระยอง และคณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง ที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในครั้งนี้ จนสำเร็จด้วยดี ซึ่งทุกภาคส่วนสามารถใช้แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรนี้ เป็นแนวทางให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในภาวะที่เกิดภัยได้ในโอกาสต่อไป

คณะผู้จัดทำ
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระยอง
ธันวาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดระยอง

สภาพพื้นที่ ๑
อาณาเขตติดต่อ ๑
การเดินทาง ๑
ลักษณะภูมิประเทศ ๒
ลักษณะภูมิอากาศ ๒
ป่าไม้ ๒
แหล่งน้ำธรรมชาติ ๓
ข้อมูลชลประทาน ๔
ข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจ ๕

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร จังหวัดระยอง ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ๖

๑. บทนำ ๖
๒. วัตถุประสงค์ ๖
๓. เป้าหมาย ๖
๔. กรอบแนวคิด ๖
๔.๑ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ๖
๔.๒ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) ๗
๕. แนวโน้มสถานการณ์ ๘
๖. แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ๙
๗. แผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ๙
๘. ระยะเวลาดำเนินงาน ๙
๙. งบประมาณ ๑๐
๑๐. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ๑๐
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง ๑๐
สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ๑๐
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง ๑๒
สำนักงานประมงจังหวัดระยอง ๑๕
โครงการชลประทานระยอง ๑๖
สถานีพัฒนาที่ดินระยอง ๑๗
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระยอง ๑๘
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระยอง ๑๘
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง ๑๘
ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ๑๘

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระยอง ๑๙
ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก ๑๙
๑๑. การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒๐

ภาคผนวก

ก. คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๒๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด
ข. ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การเริ่มต้นฤดูหนาวของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๓ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓
ค. การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์
ง. ข้อมูลโครงการชลประทานระยอง

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดระยอง

<u>สภาพพื้นที่</u>

จังหวัดระยอง ตั้งอยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑๗๙ กิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๓,๕๕๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๒๒๐,๐๐๐ ไร่ เป็นแหล่งอาหารทะเลและผลไม้นานาชนิด เป็นเมืองอุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลที่สำคัญ แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๘ ตำบล ๔๔๑ หมู่บ้าน ประกอบด้วย อำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลง อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอปลวกแดง อำเภอวังจันทร์ อำเภอเขาชะเมา และอำเภอนิคมพัฒนา

<u>อาณาเขตติดต่อ</u>

ทิศเหนือ ติดต่อเขตอำเภอศรีราชา อำเภอหนองใหญ่ และอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี
ทิศใต้ ติดต่อกับอ่าวไทย
ทิศตะวันออก ติดต่อเขตอำเภอนายายอาม และอำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันตก ติดต่อเขตอำเภอสัตหีบ และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

<u>การเดินทาง</u>

รถยนต์ สามารถใช้เส้นทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางแรก ทางหลวงหมายเลข ๓ (ถนนสุขุมวิท) จากกรุงเทพฯ ผ่านอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอศรีราชา เมืองพัทยา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี อำเภอบ้านฉาง ไปจนถึงอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง รวมระยะทางประมาณ ๒๒๐ กิโลเมตร

- เส้นทางที่ ๒ ทางหลวงหมายเลข ๓๔ (ถนนบางนา - ตราด) เริ่มจากตรงจุดสิ้นสุดทางด่วนด่านเฉลิมนคร เขตบางนา กรุงเทพมหานคร ผ่านอำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และเชื่อมต่อกับทางหลวงหมายเลข ๓ ที่กิโลเมตรที่ ๗๐ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา หลังจากนั้นก็จะผ่านเส้นทางเดียวกันกับเส้นทางที่ ๑ รวมระยะทางประมาณ ๒๒๐ กิโลเมตร

- เส้นทางที่ ๓ ทางหลวงหมายเลข ๓๖ (บายพาส ๓๖) จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางเดียวกับเส้นทางที่ ๒ จนถึงกิโลเมตรที่ ๑๔๐ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๖ จากนั้นให้เดินทางต่อไปยังจังหวัดระยอง ด้วยระยะทาง ๗๐ กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร

- เส้นทางที่ ๔ ทางหลวงหมายเลข ๓๔๔ (ถนนสายบ้านบึง - แกลง) เริ่มจากจังหวัดชลบุรี ผ่านอำเภอบ้านบึง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอวังจันทร์ และสิ้นสุดที่อำเภอแกลง เป็นระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร (กรุงเทพฯ - ชลบุรี ๘๐ กิโลเมตร) เส้นทางนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอแกลง หรือเดินทางไปยังจังหวัดจันทบุรี หรือจังหวัดตราด และหากต้องการที่จะเดินทางเข้าสู่อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ให้ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓ โดยย้อนกลับมาอีกประมาณ ๔๒ กิโลเมตร

- เส้นทางที่ ๕ ทางหลวงหมายเลข ๗ (สายมอเตอร์เวย์) เริ่มจากถนนพัฒนาการ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ไปสิ้นสุดที่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ระยะทาง ๑๑๖ กิโลเมตร จากนั้นใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๖ เป็นระยะทาง ๕๙ กิโลเมตร จนถึงอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ ๑๗๕ กิโลเมตร

<u>ลักษณะภูมิประเทศ</u>

เป็นที่ราบชายฝั่งที่เกิดจากการทับถมของตะกอนบริเวณแอ่งลุ่มน้ำระยองและที่ราบสลับเนินเขาและภูเขา มีลักษณะเป็นลอนลูกคลื่นสูงต่ำสลับกันไปรวมกับพื้นที่ทิวเขา ๒ แนว คือ ทิวเขาชะเมาทางทิศตะวันออก ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล ๑,๐๓๕ เมตร และทิวเขาที่อยู่ประมาณกึ่งกลางของตัวจังหวัด เป็นแนวยาวจากอำเภอเมืองขึ้นไปทางเหนือจนสุดเขตจังหวัด เป็นเนินเขาที่เตี้ยกว่า คือ เขาขุนอิน เขาจอมแห เขางวงช้าง ในเขตอำเภอบ้านค่าย และเขาท่าฉุด เขายายดา เขาตะเภาคว่ำ ในเขตอำเภอเมืองระยอง แบ่งออกเป็น ๕ ลักษณะ ได้แก่

๑) หาดทรายและสันทราย เป็นแนวยาวตามแนวชายฝั่งตะวันออก - ตะวันตก ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร มีความสูงประมาณ ๓ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความลาดชันต่ำและค่อยๆ สูงขึ้นในแนวเหนือ - ใต้ แนวชายหาดเริ่มตั้งแต่อำเภอบ้านฉางไปสิ้นสุดที่อำเภอแกลง

๒) ที่ลุ่มต่ำและที่ราบเรียบ บริเวณทิศใต้ถัดจากแนวสันทรายมาทางทิศเหนือเป็นหย่อมๆ ตามแนวทิศตะวันออก - ตะวันตก โดยเฉพาะบริเวณปากแม่น้ำระยองมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มต่ำ น้ำทะเลท่วมถึงมีน้ำแช่ขังเกือบตลอดปี ส่วนที่ราบเรียบตามแนวใกล้ลำน้ำหรือพื้นที่ที่ต่อเนื่องจากที่ลุ่มต่ำซึ่งอยู่ไม่ไกลจากทะเล

๓) ลูกคลื่นลอนลาดและลูกคลื่นลอนชัน มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด ลูกคลื่นลอนชันและเนินเขาเป็นส่วนใหญ่ พบในพื้นที่ซึ่งอยู่เหนือขึ้นไปจากที่ราบเรียบและที่ลุ่มต่ำ มีความลาดชันประมาณร้อยละ ๓ - ๑๖ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่เหลือตกค้างจากการกัดกร่อน

๔) บริเวณที่เป็นเนินเขาและที่ลาดเชิงเขา มีลักษณะเป็นเนินเขาลูกเล็กๆ ติดต่อกันไปหรือเป็นที่ลาดเชิงเขา มีความลาดชันตั้งแต่ร้อยละ ๑๖ - ๓๕ สภาพพื้นที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีทั้งที่เป็นพื้นผิวที่เหลือจากการกัดกร่อนและพื้นที่หินดินดานเชิงเขา

๕) ที่สูงชันและมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ และมีระดับความสูงจากพื้นที่บริเวณรอบๆ ตั้งแต่ ๑๕๐ เมตรขึ้นไป ส่วนมากพบบริเวณตอนกลางของจังหวัด

<u>ลักษณะภูมิอากาศ</u>

มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน (tropical savanna climate) เขตร้อนลมทะเลพัดผ่านตลอดปี อากาศอบอุ่นไม่ร้อนจัด บริเวณชายฝั่งทะเลเย็นสบาย ในฤดูฝน จะมีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงตุลาคม ของทุกปี ฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เดือนเมษายน จังหวัดระยองได้รับอิทธิพลจากลมประจำฤดูกาล ได้แก่ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมพายุหมุนเขตร้อน และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนั้นยังได้รับอิทธิพลจากลมประจำถิ่นอยู่เป็นประจำ ดังนั้น ลักษณะภูมิอากาศจึงไม่ร้อนจัดในช่วงฤดูร้อนหรือหนาวจัดในช่วงฤดูหนาว

<u>ป่าไม้</u>

จังหวัดระยองมีเนื้อที่ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ และ พ.ร.ฎ. กำหนดเขตอุทยานแห่งชาติ จำนวน ๑๙๘.๘๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๒๔,๒๗๕ ไร่ จากข้อมูลล่าสุดพบว่า พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัด เหลือประมาณ ๓๑๓.๒๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๙๕,๗๖๐ ไร่ ร้อยละ ๙ ของพื้นที่ จังหวัดมีป่าสงวนแห่งชาติ ๘ แห่ง เนื้อที่ ๘๒๑.๙๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๑๓,๗๔๓ ไร่ มีอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า - หมู่เกาะเสม็ด พื้นที่ ๘๑,๘๗๕ ไร่ และ อุทยานแห่งชาติเขาชะเมา - เขาวง พื้นที่ ๔๒,๔๐๐ ไร่

มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤาใน พื้นที่ ๓๒,๘๗๕ ไร่ สวนรุกขชาติ ๒ แห่ง คือ สวนรุกขชาติเพ และ สวนรุกขชาติหนองสนม โดยป่าส่วนใหญ่ เป็นป่าดิบแล้งนอกจากนี้ยังมีป่าชายเลน ป่าเบญจพรรณและป่าละเมาะ การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อที่ป่าไม้ของกรมป่าไม้ พบว่าเนื้อที่ป่าไม้ท้องที่จังหวัดระยองลดลง เนื่องจากเนื้อที่ป่าที่เหลืออยู่ในเขตอนุรักษ์และภูเขาสูงชัน ไม่เหมาะกับการทำเกษตร รวมทั้งการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่าอย่างเข้มแข็งของเจ้าหน้าที่ สภาพปัญหาป่าไม้ท้องที่จังหวัดระยองบางส่วนไม่ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากอยู่ในเขตนิคมสร้างตนเอง สหกรณ์นิคมและพื้นที่เขาเล็กๆ น้อยๆ

<u>แหล่งน้ำธรรมชาติ</u>

จังหวัดระยอง มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญๆ ดังนี้

◆ แม่น้ำระยอง หรือคลองใหญ่ มีความยาว ๕๐ กิโลเมตร พื้นที่ลุ่มน้ำ ๒,๓๐๐ ตร.กม. มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขากองซองและเขาพนมศาสตร์ ซึ่งไหลมาตามห้วยต่างๆ หลายสาย รวมกันเรียกว่า แม่น้ำระยอง หรือคลองใหญ่ ไหลลงทะเลที่ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระยอง

◆ คลองทับมา มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาต่างๆ เช่น เขาจอมแห เขาเกตุ เขากระบอก ซึ่งไหลมาตามห้วยและคลองต่างๆ เช่น คลองชากใหญ่ คลองหนองคล้า และคลองช้างตาย ไหลมารวมกัน มีความยาวประมาณ ๑๒ กิโลเมตร และไหลลงสู่แม่น้ำระยองที่บ้านเกาะลอย อำเภอเมืองระยอง

◆ คลองดอกกราย มีต้นน้ำจากเขาชากกล้วย ในเขตอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ไหลลงคลองหนองปลาไหล ก่อนที่น้ำจะบรรจบกับคลองใหญ่ คลองดอกกราย ยาวประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

◆ คลองหนองปลาไหล มีต้นน้ำกำเนิดจากเทือกเขาน้ำโจน เขาชมพู และเขาเรือนตกในเขตจังหวัดชลบุรี ซึ่งไหลมาตามห้วยและคลองต่าง ๆ เช่น คลองระเวิง คลองกร่ำ คลองปลวกแดง แล้วไหลมารวมกันเรียกว่า คลองหนองปลาไหล แล้วไหลลงคลองใหญ่ที่บ้านหัวทุ่ง ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร

◆ คลองโพล้ ต้นน้ำเกิดจากเขาชะมูน เขาชะเอม และเขาปลายคลองโพล้ ซึ่งไหลมารวมกัน มีความยาวประมาณ ๓๘ กิโลเมตร แล้วไหลลงสู่แม่น้ำประแสร์ ที่บ้านท่ากระชาย อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

◆ แม่น้ำประแสร์ มีต้นน้ำเกิดจากเขาใหญ่ เขาอ่างฤาใน เขาหินโรง เขาอ่างกระเด็น ซึ่งไหลมาตามห้วยและคลองต่างๆ หลายสาย เช่น คลองประแสร์ คลองปลิง คลองบ่อทอง ห้วยหินคม คลองเจว็ด คลองตากล้วย คลองชุมแสง คลองไผ่เหนือ คลองไผ่ใต้ คลองตวาด คลองพังหวาย คลองใช้ คลองจำกา คลองแหวน คลองโพล้ คลองท่าสีแก้ว และคลองหนองพลง ไหลมารวมกันที่จังหวัดระยอง

◆ คลองระโอก มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาชะเมา ซึ่งไหลมาตามคลองต่างๆ เช่น คลองเขาจุก คลองสะท้อน คลองน้ำเป็น ไหลมารวมกันเรียกว่า คลองระโอก มีความยาวประมาณ ๑๐ กิโลเมตร แล้วไหลลงสู่คลองโพล้ ที่บ้านเนินสุขสำราญ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

ข้อมูลชลประทาน

จังหวัดระยอง มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้สำหรับการเกษตรกรรม การอุปโภคบริโภค และการอุตสาหกรรม ขณะนี้มีโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง จำนวน ๕ โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๖๓๒.๗๘ ล้าน ลบ.ม.

ข้อมูลโครงการขนาดใหญ่ - กลาง (อ่างเก็บน้ำ) ปี ๒๕๖๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓)

อ่างเก็บน้ำ	ที่ตั้งโครงการ	ความจุ (ล้าน ลบ.ม)	ปริมาณน้ำในอ่าง (ล้าน ลบ.ม)	ร้อยละของปริมาณ
ประแสร์	ตำบลชุมแสง อำเภอแกลง	๒๙๕.๐๐	๒๓๑.๐๓	๗๘.๓๒
หนองปลาไหล	ตำบลระหาร อำเภอปลวกแดง	๑๘๗.๖๒	๑๖๘.๒๙	๘๙.๗๐
ดอกกราย	ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง	๗๙.๔๑	๗๒.๘๔๑	๙๑.๗๓
คลองใหญ่	ตำบลละหาร อำเภอปลวกแดง	๕๑.๑๐	๔๘.๐๐	๙๓.๙๕
ระโอก	ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง	๑๙.๕๐	๑๙.๕๒	๙๙.๓๔
รวม		๖๓๒.๗๘	๕๓๙.๖๙	๙๑.๔๙

ที่มา : โครงการชลประทานระยอง

จำนวนแหล่งน้ำจำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	อ่างเก็บน้ำ		ฝายคอนกรีต	ทำนบ	สระ,หนอง, บึง	คู,คลอง	บ่อบาดาล (จำนวนบ่อ)
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก					
เมืองระยอง	-	๓	๔	-	๑๒	-	๑๘๔
แกลง	๑	-	๑๓	๓	๔๒	-	๒๑๒
บ้านค่าย	-	๑	๔	-	๑๘	-	๑๗๗
ปลวกแดง	๒	-	๖	-	๘	-	๔๖
บ้านฉาง	-	๑	๓	-	๒	-	๓๘
วังจันทร์	-	๓	๑๓	-	๓๐	-	๙๗
เขาชะเมา	-	๒	๒	-	-	-	๖๖
นิคมพัฒนา	-	-	๑๐	-	๔๓	-	๒๕
รวม	๓	๑๐	๕๕	๓	๑๕๕	๐	๘๔๕

ที่มา : โครงการชลประทานระยอง

ข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดระยอง ปี 2562/2563

ตัดยอด 31 ธันวาคม 2562

อำเภอ	พื้นที่ถือครอง (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกร	ข้าวนาปี (ไร่)	สับปะรดโรงงาน (ไร่)	สับปะรดบริโภคสด (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	อ้อย (ไร่)	ลองกอง (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	มะม่วง (ไร่)	เงาะ (ไร่)	ขนุน (ไร่)	มังคุด (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)
เมืองระยอง	278,134	180,290	4,991	1,307	758	40	1,243	0	1,528	6,626	2,003	2,844	1,091	9,884	711	83,061	574
แกลง	435,344	325,617	13,876	2,205	1,095	1,095	364	0	573	41,742	1,398	888	5,168	7,504	2,878	147,902	3,487
บ้านค่าย	250,194	214,298	7,614	6,449	3,373	10	1,775	0	202	2,268	280	323	243	3,818	700	112,348	505
ปลวกแดง	343,587	119,383	3,768	7	18,377	1,969	10,488	309	3	467	58	4	271	76	242	71,087	13,080
บ้านฉาง	121,158	39,808	1,451	5	642	60	10,073	641	0	26	4,628	0	0	71	1,611	4,168	1,908
วังจันทร์	176,045	148,889	4,312	103	1,783	360	1,742	735	107	10,717	93	118	3,857	1,255	39	86,883	10,911
เขาชะเมา	177,252	143,563	4,917	470	1,985	1,097	483	0	1,421	11,526	0	1,005	1,521	5,297	0	94,429	1,730
นิคมพัฒนา	169,959	111,935	1,835	7	16,015	3,375	5,160	0	29	278	858	21	406	221	932	17,164	350
รวม	1,951,673	1,283,783	42,764	10,553	44,028	8,006	31,328	1,685	3,863	73,650	9,318	5,203	12,557	28,126	7,113	617,042	32,545
พื้นที่ให้ผล (ไร่)				10,475	30,206	5,220	31,272	1,278.5	3,791	64,469	4,690	5,108	10,923	27,594	6,298	512,763	29,786
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)				502	6,195	6,005	4,596	9,770	472	1,677	1,636	1,542	2,301	694	850 ผล / 700 ผล	197	2,738
ผลผลิตรวม (ตัน)				5,258	187,140	31,346	173,736	12,491	1,791	108,093	7,671	7,877	25,136	19,150	4,739	101,267	81,542
ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน (บาท/กก.)				7.92	5.85	10.44	2.47	0.85	26.80	99.96	19.08	28.41	13.70	59.89	อ่อน 10 บาท / แก่ 11.87 บาท	35.58	3.18
มูลค่าสินค้าต่อปี (ล้านบาท)				41.65	1,094.53	327.25	428.48	10.62	48.00	10,804.98	146.34	223.79	344.32	1,146.89	56.86	3,602.58	259.20

หมายเหตุ เนื้อที่เพาะปลูกสับปะรด/มันสำปะหลัง หมายถึง เนื้อที่เพาะปลูกที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในปี 2562 ไม่ใช่เนื้อที่ยืนต้นทั้งหมด

ที่มา : ภาวะการผลิตพืชรายเดือน ,ข้อมูลพืชเศรษฐกิจรายอำเภอ

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร จังหวัดระยอง ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔

๑. บทนำ

ตามที่กรมอุตุนิยมวิทยาได้ประกาศสิ้นสุดฤดูฝนและเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาว เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ในช่วงต้นฤดูหนาว ลักษณะอากาศประเทศไทยตอนบนยังคงแปรปรวน โดยจะมีฝนตกในบางช่วง แต่ไม่มากนัก ส่วนภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่น ในระยะต่อไปประเทศไทยตอนบนประสบความแห้งแล้ง ไปจนถึงเข้าสู่ฤดูร้อนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ โดยฤดูหนาวจะสิ้นสุดปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ความชื้นในอากาศมีน้อยและมีอากาศร้อนจัด และกรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดการณ์ปรากฏการณ์ ENSO (เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ – มกราคม ๒๕๖๔) มีสถานะเป็นภาวะลานีญา และคาดการณ์ว่าจะต่อเนื่องจนถึงต้นปี ๒๕๖๔ จากนั้นมีความน่าจะเป็นร้อยละ ๖๐ ที่จะต่อเนื่องไปจนถึงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๖๔

สำหรับสถานการณ์น้ำของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๓ มีปริมาณน้ำต้นทุนทั้งประเทศมากกว่าปี ๒๕๖๒ เล็กน้อย จึงคาดการณ์ว่าสถานการณ์น้ำของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๓/๖๔ มีแนวโน้มเกิดการขาดแคลนน้ำ หากมีการใช้น้ำในแต่ละกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกัน และลดผลกระทบจากภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร ศูนย์ติดตามและแก้ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระยอง จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยแล้งด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกร รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

๓.๒ สร้างการรับรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับรูปแบบการผลิต เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

๓.๓ บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำกับ ติดตาม การเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่น ๆ

๔. กรอบแนวคิด

๔.๑ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัยต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่าง ๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย} = \frac{\text{ภัย} \times \text{ความล่อแหลม} \times \text{ความเปราะบาง}}{\text{ศักยภาพ}}$$

ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใดๆ ก็ตามที่สถานที่ตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้นๆ

ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสภาวะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้น หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากภัย

ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใดๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นกระบวนการที่ช่วยตรวจสอบระดับของความเสี่ยงที่ชุมชนหรือสังคมมีต่อสาธารณภัย ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) และการประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)

๔.๒ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management)

แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) เป็นแนวคิดการนำเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction : DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนภาพ ดังนี้

โดยมีแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ดังนี้

ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

๑) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

๒) มาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงเพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มีปริมาณน้อย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

๑) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริมหรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้านเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืชและสัตว์ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจและประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตร

การฟื้นสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕. แนวโน้มสถานการณ์

กรมอุตินิยมวิทยาคาดการณ์สภาพอากาศในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ บริเวณประเทศไทยตอนบน ฤดูหนาวจะสิ้นสุดประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ส่วนบริเวณภาคใต้จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางวันส่วนมากตอนบนของภาค และยังมีฝนตกชุกหนาแน่นโดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายน

และธันวาคมทางด้านฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป กับจะมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ และหนักมากบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางพื้นที่

คาดว่าปรากฏการณ์ ENSO (El Nino/Southern Oscillation) มีสถานะเป็นลานีญาต่อเนื่องจนถึงต้นปี ๒๕๖๔ จากนั้นมีความน่าจะเป็นร้อยละ ๖๐ ที่จะต่อเนื่องไปจนถึงช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งอาจส่งผลต่อสภาวะอากาศของประเทศไทย ทำให้ในห้วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยจะมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติ โดยเฉพาะบริเวณภาคใต้ ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยมีแนวโน้มใกล้เคียงค่าปกติ

๖. แผนการจัดสรรน้ำ ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔

ปริมาตรน้ำใช้การได้ในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำขนาดใหญ่อื่นๆ จากทั้งประเทศ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น ๒๕,๘๕๗ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น

- ปริมาตรน้ำใช้การได้ อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ๑๙,๘๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาตรน้ำใช้การได้ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง ๓,๖๗๔ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ปริมาตรน้ำใช้การได้ โครงการขนาดใหญ่อื่นๆ ๒,๓๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

วางแผนการจัดสรรน้ำไว้ทั้งหมด ๑๖,๖๗๔ ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็น เพื่อการเกษตร ๖,๑๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค – บริโภค ๒,๕๘๓ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อการรักษาระบบนิเวศและอื่นๆ ๗,๙๖๗ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ยังมีปริมาณน้ำสำรองไว้สำหรับต้นฤดูฝน ๙,๑๘๓ ล้านลูกบาศก์เมตร

เขื่อนประแสร์ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีปริมาตรน้ำใช้การได้ ๒๑๔ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๗๒ ของความจุที่ระดับเก็บกัก โดยมีแผนการระบายน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ทั้งสิ้นประมาณ ๑๐๒ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการใช้น้ำต่างๆ และสนับสนุนพื้นที่เพาะปลูกพืชไร่ ไม้ผล – ไม้ยืนต้น ๑๗๓,๐๐๐ ไร่

เขื่อนหนองปลาไหล ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีปริมาตรน้ำใช้การได้ ๑๖๖.๔๘ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๐๑.๖๗ ไม่มีแผนที่จะจัดสรรน้ำเพื่อสนับสนุนการเพาะปลูกข้าวนาปรังปี ๒๕๖๓/๖๔

๗. แผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔

จังหวัดระยอง ๑๒,๕๑๗ ไร่ ดังนี้

เขตเพาะปลูก	**แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๖๓**				
	นาปรัง	**พืชไร่**	**พืชผัก**	**รวมพืชไร่-พืชผัก**	**รวมทั้งหมด**
ในเขตชลประทานระยอง	๔,๗๘๐	๒,๑๐๐	๖๕	๒,๑๖๕	๖,๙๔๕
นอกเขตชลประทานระยอง	๒๑๖	๓,๕๓๒	๑,๘๒๔	๕,๓๕๖	๕,๕๗๒
รวม	**๔,๙๙๖**	**๕,๖๓๒**	**๑,๘๘๙**	**๗,๕๒๑**	**๑๒,๕๑๗**

๘. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึง เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔

๙. งบประมาณ

- งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ของหน่วยงาน
- งบอื่นๆ
- งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม

๑๐. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

⊙ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง

๑. ติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย รวมทั้งติดตามเร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดระยองให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และรวบรวมข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือขณะเกิดภัย แล้วรายงานสถานการณ์และผลการให้ความช่วยเหลือให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

๒. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระยอง อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ในกรณีสถานการณ์ปกติ หรือกรณีเกิดภัยให้จัดประชุมตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัย และรายงานผลการประชุมให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

๓. ประสานหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงจัดทำฝนหลวงในพื้นที่ที่ประสบภัยแล้งและเติมน้ำลงในอ่างเก็บน้ำหากเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⊙ สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง

๑. ความเป็นมา

ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ โดยเฉพาะภัยแล้ง ในปัจจุบันมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านการเกษตรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเพาะปลูกพืช ส่งผลต่อการดำรงชีพและโอกาสของเกษตรกร ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจน และส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเช่นกัน หากภัยพิบัติมีความรุนแรงมากขึ้น การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจึงเป็นปฏิบัติการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ อีกทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการเตรียมการป้องกันภัยเบื้องต้น

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง จึงได้จัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง จังหวัดระยอง ปี ๒๕๖๓/๖๔ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ประกอบกับการเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสียหายในภาคการเกษตรและเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกัน และประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติงานหลักและหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ

๒. เพื่อให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อเป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ภายในสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว

๓. การดำเนินงาน

ก่อนเกิดภัย

๑. การเฝ้าระวังก่อนเกิดภัย โดยการจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการประเมินสถานการณ์และเตรียมการหากเกิดภัย

๒. การจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน

๓. การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานภายในสำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง เพื่อให้พร้อมต่อการปฏิบัติหน้าที่หากเกิดภัย

๔. การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัย และให้เกษตรกรติดตามข่าวสารพยากรณ์อากาศจากทางราชการอย่างใกล้ชิด

ขณะเกิดภัย

๑. การสำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นที่ประสบภัยแล้ง

๒. การสำรวจตรวจสอบความเสียหายด้านพืช และติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยแล้ง

๓. ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ขั้นตอนในการช่วยเหลือเกษตรกร และให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่

๔. ประสานงานหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือเกษตกรเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

หลังเกิดภัย

๑. ดำเนินการสำรวจและประเมินความเสียหายของเกษตรกรผู้ประสบภัยเพื่อให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน

๒. การช่วยเหลือฟื้นฟูให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. การติดตามสถานการณ์ รวมถึงจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อช่วยเหลือเกษตกรที่ได้รับผลกระทบในช่วงฤดูแล้ง

๔. ให้คำแนะนำด้านวิชาการในการควบคุมและป้องกันโรคระบาดในพืช และแมลงศัตรูพืช เพิ่มความสนใจให้แก่เกษตรกรในการสังเกตอาการต่างๆ ของต้นพืช หากพบการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่

⊙ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง

๑. ความเป็นมา

ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติโดยเฉพาะภัยแล้ง ในปัจจุบันมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและการกระทำของมุนษย์ ก่อให้เกิดความเสียหายทางด้านการเกษตรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการเพาะปลูก การประมง และการเลี้ยงสัตว์ ส่งผลต่อการดำรงชีพ และโอกาสของเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมักเกิดซ้ำซากในพื้นที่เดิม และการแก้ปัญหาที่ผ่านมาเป็นการตั้งรับ กล่าวคือเน้นไปที่การช่วยเหลือและฟื้นฟูมากกว่าการป้องกัน และลดผลกระทบหากภัยมีความรุนแรงมากขึ้น มาตรการที่มีอยู่จะไม่สามารถรองรับได้

การจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านปศุสัตว์ จึงเป็นปฏิบัติการเชิงรุกในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น รวมทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ และส่งเสริมขีดความสามารถของเกษตรกรให้มีทักษะในการแก้ปัญหา และช่วยเหลือตนเองเฉพาะหน้า อีกทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการทำแผนป้องกันภัยเบื้องต้น เพื่อสร้างสำนึกและความรับผิดชอบซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เป็นแผนและคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติของเจ้าหน้าที่
๒. เพื่อช่วยลดความสูญเสียทางด้านภัยพิบัติ (ภัยแล้ง)
๓. เพื่อให้การช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพผู้ประสบภัยหลังภัยสงบ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓. การดำเนินงาน

การดำเนินการก่อนเกิดภัยพิบัติ

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดความสูญเสียด้านปศุสัตว์จากภัยแล้ง จำเป็นต้องจัดเตรียมสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การเตรียมบุคลากร
๑.๒ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ และยานพาหนะ
๑.๓ การจัดเตรียมสถานที่ถาวรสำหรับการอพยพสัตว์สู่ที่ปลอดภัย หรือการสร้างแหล่งเก็บกักน้ำถาวรสำหรับสัตว์ในฤดูแล้ง
๑.๔ การเตรียมเสบียงสัตว์
๑.๕ การเฝ้าระวังก่อนเกิดภัย

<u>๑.๑ การเตรียมบุคลากร</u>

๑.๑.๑ การจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย

-หน่วยประชาสัมพันธ์

มีภารกิจในการประชาสัมพันธ์แนะนำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เตรียมป้องกันภัยโดยการสำรองเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ การนำสัตว์ไปทำวัคซีนล่วงหน้า เพื่อเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับสัตว์ จัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์สู่ที่ปลอดภัย การชะลอนำสัตว์เข้าเลี้ยง หรือการจำหน่ายสัตว์ก่อนฤดูที่มีความเสี่ยงสำหรับภัยแล้ง ต้องมีการกักเก็บน้ำสะอาดสำหรับสัตว์ รวมทั้งให้ความรู้กับเกษตรกรในการสำรองเสบียงสัตว์ เช่น

การทำหญ้าแห้ง หญ้าหมัก ฟางปรุงแต่ง หรือวิธีการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอื่นๆ มาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ อีกทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงสัตว์ร่วมกับการเกษตรอื่นๆ ในลักษณะเกษตรผสมผสาน แทนเกษตรเชิงเดี่ยว

- หน่วยอพยพสัตว์

มีภารกิจในการช่วยอพยพสัตว์ สู่ที่ปลอดภัยโดยต้องเตรียมพาหนะหรือประสานขอรับการสนับสนุนยานพาหนะจากหน่วยงานอื่นๆ

- หน่วยให้คำแนะนำและการดูแลสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วย

มีภารกิจในการให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพสัตว์ ตลอดจนการดูแลรักษาสัตว์ป่วยหรือบาดเจ็บจากการเคลื่อนย้าย หรือสัตว์ซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยนั้นๆ

๑.๑.๒ การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร

- จัดประชุมบุคลากรทุกกลุ่มงานตามภารกิจ เพื่อชี้แจงและมอบหมายหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติเมื่อเกิดภัยพิบัติ พร้อมทั้งแนะนำให้ความรู้ตามความเหมาะสม

- การจัดแบบจำลองการเกิดภัยพิบัติเพื่อทดสอบความพร้อมของเจ้าหน้าที่

เพื่อให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และให้เข้าใจบทบาทของตน จึงให้มีการจำลองภัยพิบัติเกิดขึ้นในพื้นที่ใดๆ จนถึงขั้นมีการระดมกำลังเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์เข้ามาในพื้นที่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยให้ปฏิบัติเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การได้รับแจ้งเตือนภัยจากกรมอุตุวิทยา หรือกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จนกระทั่งมีภัยเกิดขึ้นและมีการระดมกำลังอย่างเต็มรูปแบบ การจัดแบบจำลองการเกิดภัยพิบัตินี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานการช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อจะได้ปรับปรุงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้เวลาสั้นที่สุด และมีการสูญเสียน้อยที่สุด

๑.๒ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ และยานพาหนะ

เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อเกิดภัย ผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัดควรจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ และยานพาหนะสำหรับดำเนินงานดังนี้

๑.๒.๑ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเวชภัณฑ์

จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาสัตว์ป่วย ซึ่งจะต้องมีบัญชีแจ้งรายละเอียด ชนิด จำนวน และสถานที่เก็บ ซึ่งพร้อมใช้งานได้ทันที ซึ่งประกอบด้วย

- หลอดและเข็มฉีดยา สำหรับใช้ฉีดวัคซีนและรักษาสัตว์ป่วย
- วัคซีนสำหรับป้องกันโรค และยาถ่ายพยาธิ
- ยาปฏิชีวนะและยารักษาแผล และวัสดุที่ใช้สำหรับรักษาแผลสด
- อุปกรณ์สำหรับเก็บตัวอย่าง เช่น ชุดเจาะเลือดและเก็บซีรั่ม
- น้ำยาฆ่าเชื้อโรค
- ที่ใส่น้ำยาฆ่าเชื้อโรค
- ชุดป้องกันการติดเชื้อ รองเท้าบู๊ท และหน้ากากอนามัย
- แบบรายงานต่างๆ ที่ดำเนินการ

๑.๒.๒ ยานพาหนะ

จัดเตรียมยานพาหนะสำหรับใช้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น การอพยพสัตว์ การขนส่ง เสบียงสัตว์ เป็นต้น เพื่อให้มีความพร้อมโดยระบุผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน ควรมีการวางแผนการใช้ยานพาหนะ มีบัญชีกำหนดผู้รับผิดชอบ พนักงานประจำรถ หมายเลขทะเบียน และสังกัดหน่วยงาน รถทุกคันจะต้องมีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถใช้ได้ทันที และแจ้งแผนการใช้งานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย

๑.๓ การจัดเตรียมสถานที่ถาวรสำหรับการอพยพสัตว์สู่ที่ปลอดภัย หรือการสร้างแหล่งเก็บกักน้ำถาวรสำหรับสัตว์ในฤดูแล้ง

ในพื้นที่เสี่ยงภัยหากไม่มีสถานที่ธรรมชาติสำหรับอพยพสัตว์สู่ที่ปลอดภัยที่อยู่ใกล้เคียง จะต้องมีการจัดสร้างสถานที่ถาวรสำหรับอพยพสัตว์เมื่อเกิดภัยโดยให้ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องงบประมาณ และการก่อสร้าง หรืออาจมีการแจ้งเตือนเกษตรกรไม่ให้นำสัตว์เข้ามาเลี้ยงในพื้นที่ดังกล่าวในฤดูเสี่ยงภัย และในกรณีของภัยแล้ง หากพื้นที่นั้นยังไม่มีแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ในช่วงฤดูแล้ง จะต้องเร่งดำเนินการสร้างบ่อน้ำหรือสระน้ำประจำหมู่บ้าน เพื่อไว้ใช้สำหรับคนและสัตว์ในยามขาดแคลน

๑.๔ การจัดเตรียมเสบียงสัตว์

โดยศูนย์/สถานีวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ทั่วประเทศ จะมีหน้าที่ในการสะสมเสบียงสัตว์สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยซึ่งจะต้องมีการจัดทำบัญชีเสบียงสัตว์คงเหลือ พร้อมทั้งระบุที่ตั้ง ผู้ประสานงาน และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก และจะต้องรายงานคงเหลือเสบียงสัตว์ให้จังหวัดในพื้นที่ทราบด้วย

๑.๕ การเฝ้าระวังก่อนเกิดภัย

๑.๕.๑ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ การจัดทำฐานข้อมูลประชากรสัตว์ แปลงหญ้าเป็นรายครัวเรือน และแหล่งเลี้ยงสัตว์สาธารณะ โดยข้อมูลจะต้องเป็นปัจจุบันและควรแจ้งข้อมูลให้ท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต. และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการวางแผนช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยและสำรวจความเสียหายหลังภัยสงบ

๑.๕.๒ การสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย โดยให้ประสานกับหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการแจ้งเตือนภัย

การดำเนินการขณะเกิดภัย

ในขณะเกิดภัย ปศุสัตว์จังหวัด ต้องติดตามการรายงานพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาตลอดเวลา รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และติดตามรายงานสถานภาพน้ำท่า โดยประสานกับโครงการชลประทานจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบสถานการณ์ของภัยที่จะเกิดขึ้น และเมื่อมีภัยเกิดขึ้นต้องเร่งดำเนินการ ดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกร

เพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์หาวิธีป้องกันและแก้ไขเพื่อลดความสูญเสียให้น้อยที่สุด เช่น การเตรียมอพยพสัตว์ การเตรียมเสบียงสัตว์ การจัดสัตว์ขายก่อนเกิดภัย

๒. การอพยพเคลื่อนย้ายสัตว์ไปสู่ที่ปลอดภัย

ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการอพยพเคลื่อนย้ายสัตว์สู่ที่ปลอดภัย โดยประสานกับท้องถิ่นหรือหน่วยราชการต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อลดความเสียหายที่เกิดขึ้น

๓. ให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วย

ให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลให้คำแนะนำด้านสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วยหรือสัตว์ที่บาดเจ็บจากการเคลื่อนย้าย และหากมีโรคระบาดเกิดขึ้นจะต้องเร่งทำการป้องกัน รวมทั้งเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคโดยเร็วที่สุด

๔. การสนับสนุนเสบียงสัตว์ในกรณีที่คลาดแคลน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ประสานศูนย์/สถานีวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่ใกล้เคียงในการขนย้ายและสนับสนุนเสบียงสัตว์ หรืออาจประสานกับหน่วยราชการในพื้นที่ ให้ความช่วยเหลือในการขนส่งเสบียงสัตว์ ซึ่งจะต้องมีชื่อผู้ประสานงานและหมายเลขโทรศัพท์ หรือหากไม่สามารถขอความช่วยเหลือจาก

หน่วยงานอื่นได้ ให้ใช้วิธีจ้างเหมาบริการในการขนส่ง ในกรณีที่เป็นสุกรหรือสัตว์ปีกให้สนับสนุนอาหารสำเร็จรูปตามความจำเป็นโดยใช้เงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕. การให้ความช่วยเหลือขณะเกิดภัยโดยใช้เงินทดรองราชการ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สามารถเบิกจ่ายได้ที่สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า การเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสานภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ หลังจากการเบิกจ่ายแล้วให้เร่งดำเนินการโอนล้างเงินทดรองราชการที่ใช้ไป โดยส่งเอกสารให้กับหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อดำเนินการของบประมาณมาทดแทนจากสำนักงบประมาณต่อไป

การจัดแผนฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติ

หลังจากที่ภัยสงบลงแล้วต้องมีการสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติที่ได้ทำการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับหน่วยงานของกรมปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่) เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนและช่วยฟื้นฟูอาชีพ โดยการช่วยเหลือตามระเบียบฯ และหลักเกณฑ์โดยใช้เงินทดรองในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออาจจะขอรับการสนับสนุนจากงบกลาง โดยช่วยเหลือเป็นเงินสดตามนโยบายของรัฐบาล ตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงแต่ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยแนวทางการช่วยเหลือจะต้องเป็นไปตามมติคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาธรรมชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⊙ สำนักงานประมงจังหวัดระยอง

๑. การสำรวจ ตรวจสอบความเสียหายด้านประมง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยแล้ง

๒. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกร

- ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ทราบถึงช่วงระยะเวลาหรือภาวะภัยที่จะมาถึง เพื่อสามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์ หาวิธีการป้องกันแก้ไขหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นให้มากที่สุด โดยดำเนินการในรูปแบบต่างๆ เช่น แจ้งผ่านทางผู้นำชุมชน ออกข่าวกระจายเสียงทางสถานีวิทยุ รวมถึงสื่อต่างๆ
- ให้เกษตรกรติดตามข่าวสารพยากรณ์อากาศจากทางราชการอย่างใกล้ชิด
- ให้เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และต้องมีความระมัดระวังโรคระบาดสัตว์น้ำในช่วงระยะเวลาดังกล่าวด้วย

๓. ให้คำแนะนำทางด้านวิชาการ

- ควบคุมการใช้น้ำ และรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีการสูญเสียน้อยที่สุด ป้องกันการรั่วซึม หรือจัดทำร่มเงาให้กับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
- จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม
- จับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ
- ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสด เพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย
- ปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติ และควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่ เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง
- งดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มากเนื่องจากจะมีผลกระทบกับการกินอาหารและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำโดยตรง
- ต้องเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่างๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติจะได้แก้ไขและให้การรักษาได้ทันท่วงที
- มีการวางแผนการเลี้ยง หรืองดเว้นการเลี้ยงในช่วงดังกล่าวโดยทำการตากบ่อและตกแต่งบ่อเลี้ยงในช่วงดังกล่าวแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

๔. ควบคุมดูแล และป้องกันการเกิดโรคระบาดของสัตว์น้ำ

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⊙ โครงการชลประทานระยอง

๑. จัดเตรียมรถบรรทุกน้ำ จำนวน ๘ คัน ตลอดจนกำลังเจ้าหน้าที่และจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การบริหารจัดการน้ำ ๒ พื้นที่

๑) พื้นที่ในเขตชลประทาน

- จัดทำแผนการเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำให้มีปริมาณพอเหมาะของอ่างเก็บน้ำแต่ละแห่ง เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ
- อาคารชลประทานอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- ผู้ใช้น้ำได้รับน้ำตามปริมาณและเวลาที่ต้องการ

๒) พื้นที่นอกเขตชลประทาน

- มอบการบริหารการใช้น้ำของโครงการขนาดเล็กและสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลตามภารกิจการถ่ายโอนฯ

๒. การพัฒนาแหล่งน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำในระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาวเพื่อให้มีปริมาณน้ำเก็บกักและพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ทำให้ความสูญเสียอันเนื่องจากภัยอันเกิดจากการขาดแคลนน้ำน้อยลง

- โครงการเพิ่มความจุของแหล่งน้ำ โดยการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ตามงบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ นั้นๆ
- แผนงานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำคลองโพล้ อ่างเก็บน้ำเขาจอมแห

- อาคารบังคับน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น อาคารบังคับน้ำบ้านเนินสว่าง ตำบลบางบุตร อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อาคารบังคับน้ำบ้านหนองหว้า ตำบลชากบก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อาคารบังคับน้ำบ้านศาลาน้ำลึก ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⊙ สถานีพัฒนาที่ดินระยอง

แผนการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานรายอำเภอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

สพช.	สพด.	อำเภอ	เป้าหมาย (บ่อ)	ตำบล	เป้าหมาย (บ่อ)
๒	ระยอง	บ้านค่าย	๑๐	หนองบัว	๔
				หนองละลอก	๑
				บางบุตร	๔
				บ้านค่าย	๑
		วังจันทร์	๑๓	ป่ายุบใน	๓
				วังจันทร์	๔
				พลงตาเอี่ยม	๑
				ชุมแสง	๕
		เมืองระยอง	๕	ตะพง	๒
				เชิงเนิน	๑
				บ้านแลง	๑
				สำนักทอง	๑
		ปลวกแดง	๑๔	ปลวกแดง	๑
				แม่น้ำคู้	๒
				หนองไร่	๖
				ตาสิทธิ์	๕
		นิคมพัฒนา	๕	พนานิคม	๔
				นิคมพัฒนา	๑
		เขาชะเมา	๔	น้ำเป็น	๔
		แกลง	๔	สองสลึง	๑
				ทุ่งควายกิน	๑
				ชากโดน	๒
				รวม	**๕๕**

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⦿ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดระยอง

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⦿ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดระยอง

จัดทำแผนออกศูนย์บริการประชาชนเคลื่อนที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่เคยมีเหตุการณ์เกิดภัยพิบัติ เช่น เกิดลมพายุฤดูร้อน ทำให้ต้นยางพาราโค่นล้ม มีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร ที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยง เตรียมหาทางป้องกันประสานงานกับ อสปก. ในการสำรวจพื้นที่ที่เสียหายจากภัยพิบัติแจ้ง ส.ป.ก.ระยอง และ ส.ป.ก. ระยอง แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือต่อไป การให้ความช่วยเหลือ ในกรณีที่เกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ประสบภัยพิบัติ ในรายที่มีหนี้เงินกู้กับกองทุน ส.ป.ก. ด้วยการหยุดพักชำระหนี้และปลอดดอกเบี้ยเป็นระยะเวลา ๑ ปี

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ

⦿ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⦿ ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี

การเฝ้าระวังโรคแมลงศัตรูข้าว ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย

๑. เตรียมความพร้อมมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและยานพาหนะพร้อมปฏิบัติงาน

๒. สุ่มตรวจโรคแมลงศัตรูข้าวในแปลงนาเกษตรกรทุก ๗ วัน ในพื้นที่รับผิดชอบ

๓. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัยเมื่อมีการแพร่ระบาดโรคแมลงศัตรูข้าว ผ่านทางวิทยุชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น ชาวนาชั้นนำ ให้ทราบถึงสถานการณ์แพร่ระบาดโรคแมลงศัตรูข้าว และวิธีป้องกันกำจัดศัตรูและดูแลรักษา

๔. ออกหน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้กับประชาชน ทราบถึงปัญหาและวินิจฉัยแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรเมื่อเกิดปัญหา

๕. สร้างเครือข่ายเกษตรกรอาสาและชาวนาชนชั้นนำ เพื่อประสานงานระหว่างเกษตรกรกับศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี

๖. ให้การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวในโครงการสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ (ตามระเบียบกรมการข้าวว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนพันธุ์ข้าวเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ)

๗. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านข้าวให้กับเกษตรกรในพื้นที่รับผิดชอบ

เตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ให้มีการเฝ้าระวังติดตามและรายงานสถานการณ์ แจ้งเตือนภัย และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และงานอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

⊙ การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระยอง

ก่อนเกิดภัย

ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนเกษตรกร (ผ่านการประชุมชี้แจงงาน ของพนักงานในพื้นที่ และการออกจัดนิทรรศการของการยางแห่งประเทศไทยในโอกาสต่างๆ)

ขณะเกิดภัย

๑. ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกร และให้การแนะนำในการบรรเทาเหตุ

๒. สำรวจความเสียหายและความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ประสบภัย

๒.๑ ให้คำแนะนำเบื้องต้นในการบรรเทาความเสียหาย

๒.๒ ในกรณีสวนเข้าหลักเกณฑ์การขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนฯของการยางแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินการช่วยปลูกแทน

หลังเกิดภัย

๑. ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนเกษตรกร

๒. สำรวจความเสียหายและความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ประสบภัย

- ในกรณีสวนเข้าหลักเกณฑ์การขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนฯ

๓. ติดตามผล

- ติดตามการปลูกแทนต่อเนื่องตามระเบียบของการยางแห่งประเทศไทย

⊙ ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก

วางแผนการปฏิบัติการฝนหลวง ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำ การเพิ่มน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมในกรณีฤดูฝนล่าช้า และแก้ไขปัญหาฝนทิ้งช่วงในช่วงกลางฤดูเพาะปลูก

๑. การปฏิบัติการฝนหลวงรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๓

- จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จ.จันทบุรี วันที่ ๑ มีนาคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓
- จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จ.สระแก้ว วันที่ ๑ มิถุนายน - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
- จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จ.ระยอง วันที่ ๑ กันยายน - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. เครื่องบินปฏิบัติการฝนหลวงในภาคตะวันออก ในปัจจุบัน

หน่วย	เครื่องบิน	ขนาดบรรทุก
จันทบุรี	คาราแวน (Caravan) ๓ ลำ	๕๐๐ - ๗๐๐ กก./เที่ยวบิน

๑๑. การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

	ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดระยอง	
๑.	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง	ผู้อำนวยการศูนย์
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๐๒ ๙๑๘๘	
	โทรสาร ๐ ๓๘๐๒ ๙๑๘๙	
๒.	เกษตรจังหวัดระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๑ ๓๖๙๙	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๑ ๓๖๕๕	
๓.	ประมงจังหวัดระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๙ ๔๐๙๔	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๙ ๔๐๙๔	
๔.	ปศุสัตว์จังหวัดระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๘ ๖๖๔๔ -๑๑,๑๒	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๘ ๖๘๕๙	
๕.	สหกรณ์จังหวัดระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๙ ๔๑๐๖	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๙ ๔๑๐๘	
๖.	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๙ ๔๑๑๒	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๙ ๔๑๑๓	
๗.	หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๙๖ ๖๘๔๐	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๘ ๖๖๓๙	
๘.	ผู้อำนวยการโครงการชลประทานระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๑ ๑๑๕๕	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๑ ๖๐๗๐	
๙.	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๓ ๖๓๖๔	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๓ ๖๓๖๕	
๑๐.	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๗ ๑๓๘๕	
	โทรสาร ๐ ๓๗๒๗ ๑๐๐๙	
๑๑.	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๖	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๓๕ ๒๔๓๕	
	โทรสาร ๐ ๓๘๓๕ ๑๒๖๑	
๑๒.	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง	กรรมการ
	โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๙ ๒๑๐๘ , ๐ ๓๘๖๘ ๑๖๗๕	
	โทรสาร ๐ ๓๘๖๙ ๒๓๕๕	

๑๓. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดระยอง กรรมการ
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๑ ๑๒๔๖
โทรสาร ๐ ๓๘๖๑ ๑๓๖๘

๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง กรรมการ
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๑ ๑๐๐๘
โทรสาร ๐ ๓๘๖๑ ๔๒๕๘

๑๕. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาระยอง กรรมการ
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๕ ๕๐๗๕
โทรสาร ๐ ๓๘๖๕ ๕๐๗๕

๑๖. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดระยอง กรรมการ
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๙ ๔๑๒๙
โทรสาร ๐ ๓๘๖๙ ๔๑๓๓

๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดระยอง กรรมการ
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๖๑ ๑๐๙๙
โทรสาร ๐ ๓๘๖๑ ๑๐๙๙ ต่อ ๖๔

๑๘. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ กรรมการและ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง เลขานุการศูนย์
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๐๒ ๙๑๘๘
โทรสาร ๐ ๓๘๐๒ ๙๑๘๙

<u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

๑. ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก
โทรศัพท์ ๐ ๓๘๐๒ ๕๗๒๙
โทรสาร ๐ ๓๘๐๒ ๕๗๒๙

ภาคผนวก

แผนผังเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง

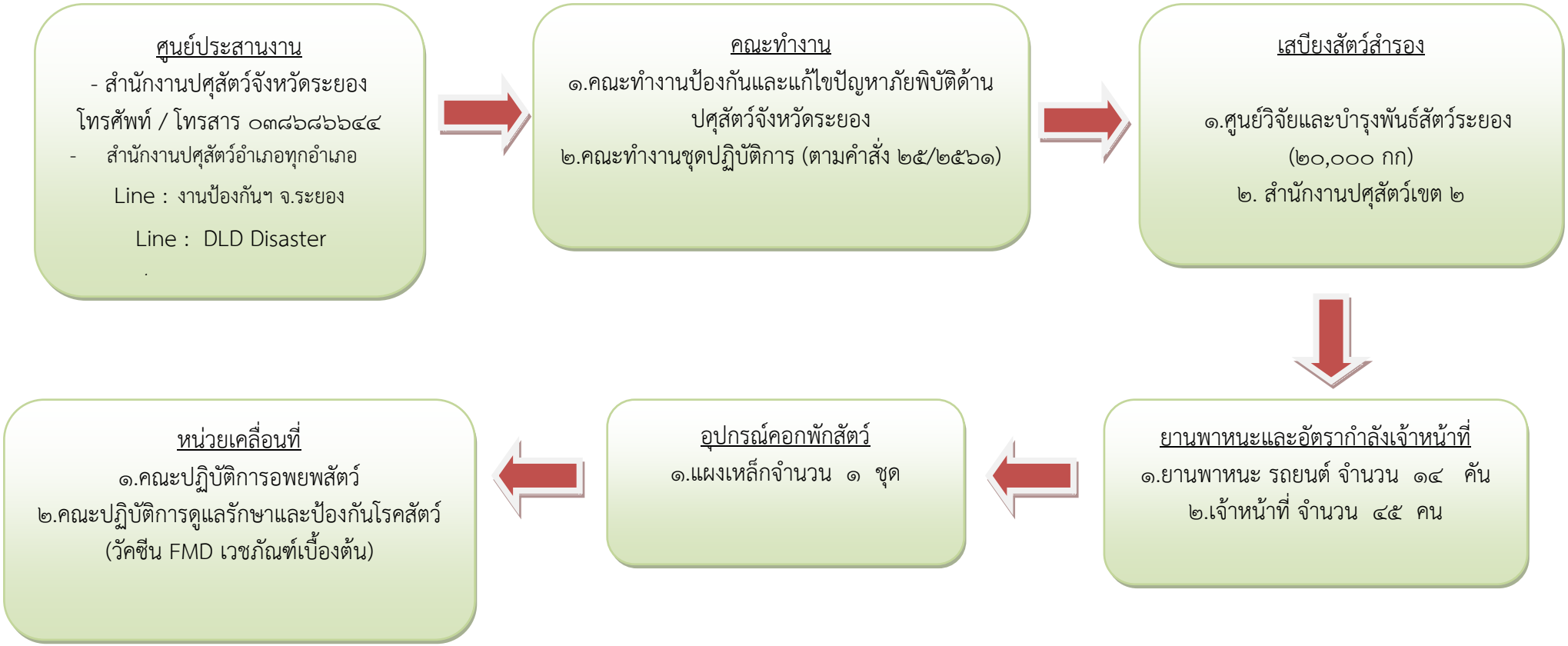

การประเมินความเสี่ยง การจำลองเหตุการณ์ และแผนป้องกันเผชิญเหตุ ฟื้นฟู (ปศุสัตว์)

การประเมินความเสี่ยง	การป้องกันและลดผลกระทบ	การเผชิญเหตุการณ์	การฟื้นฟู
จำลองสถานการณ์ - พื้นที่เสี่ยงเกิดภัยพิบัติ - ผลผลิตลดลง สุขภาพสัตว์อ่อนแอ เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาด - แปลงพืชอาหารสัตว์เสียหาย	๑ การสร้างการรับรองและแนะนำเกษตรกรสำรองเสบียงสัตว์ ลดความเสี่ยงอุทกภัยด้านปศุสัตว์ ๒ จัดทำฐานข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ข้อมูลประชากรสัตว์ แปลงหญ้า และพื้นที่ เสี่ยงภัย เพื่อเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกร กรณีสัตว์ตาย หรือแปลงหญ้าได้รับความเสียหาย ๓ การเฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์ พื้นที่เสี่ยง ๔ แจ้งเตือนเมื่อมีแนวโน้มเกิดภัยกับเกษตรกรเมื่อได้รับรายงานสถานการณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นกรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน เพื่อให้เกษตรกรเตรียมเคลื่อนย้ายสัตว์สู่ที่ปลอดภัย ๕ การวางแผนอพยพ ๖ การเตรียมแหล่งกักเก็บน้ำสำรอง ๗ การจัดเตรียมเสบียงอาหารสัตว์ ๘ การเฝ้าระวังการเกิดโรค ๙ การสำรองเสบียงอาหาร จำนวน ๒๐,๐๐๐ กก. (ศูนย์วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์จังหวัดระยอง) ๑๐ วางแผนเตรียมความพร้อมด้านอาหารในสถานการณ์ฉุกเฉิน	๑ กรณีสัตว์ขาดแคลนอาหารหรือเสบียงให้ทำการจัดซื้อหรือประสานศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สระแก้วเพื่อรับการสนับสนุน ๒ สำรองหญ้าแห้งตามโควต้าอาหารสัตว์ในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๒๐,๐๐๐ กก. ๓ กรณีสัตว์ป่วยให้ทำการรักษาและให้คำแนะนำเกษตรกรในการรักษาสุขภาพสัตว์ ๔ สนับสนุนเวชภัณฑ์ยาเพื่อป้องกันและรักษาโรค ๕ จัดหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่เกิดภัย ๖ การอพยพสัตว์ ดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ท้องถิ่น หน่วยงานทหาร ในการช่วยเหลือเกษตรกรอพยพสัตว์สู่ที่ปลอดภัย	๑ สำรวจความเสียหายสิ้นเชิง และช่วยเหลือตามระเบียบการคลัง ๒ สนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์สำหรับฟื้นฟูแปลงพืชอาหารสัตว์ ๓ สำรวจภาวะโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ บริการฉีดวัคซีนป้องการโรคสัตว์ให้แก่เกษตรกร การเฝ้าระวังทางซีรั่ม โดยการเจาะเลือดเพื่อตรวจหาสภาวะโรคระบาด และการตรวจเยี่ยมฟาร์ม เพื่อให้คำแนะนำในการเลี้ยง การดูแล และการควบคุมป้องกันโรค

ตารางสถานที่จุดอพยพสัตว์เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดระยอง

ที่	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ	พื้นที่อพยพสัตว์				จำนวนสัตว์ที่รองรับได้		พิกัด		หมายเหตุ
		จุดอพยพ	หมู่ที่	ตำบล	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y	
๑	เมืองระยอง	หลังเทศบาลตำบลทับมา	๔	ทับมา	๒ ไร่	โค-กระบือ	๑๐๐	๑๒.๗๐๖๔๖๖๐	๑๐๑.๒๔๐๗๐๐	
		อบต.ตะพง	๑๒	ตะพง	๕ ไร่	โค-กระบือ	๕๐๐	๑๒.๖๔๖๙๙๕๐	๑๐๑.๓๕๐๕๒๐	
		เทศบาลตำบลเชิงเนิน	๑	เชิงเนิน	๓ ไร่	โค-กระบือ	๓๐๐	๑๒.๖๙๘๙๐๗๐	๑๐๑.๒๙๒๒๕๘	
๒	แกลง	บริเวณหน้า อบต.ชากโดน	๓	ชากโดน	๕๐ ไร่	โค กระบือ	๒๖๐ ๑๒๐	๑๒.๖๗๘๒๐๐๙	๑๐๑.๕๙๘๓๖๖	
		บริเวณพุทธมณฑล ชากพง	๕	ชากพง	๕๐ ไร่	โค กระบือ	๒๕๐ ๑๐๐	๑๒.๕๔๖๙๕๑๐	๑๐๑.๕๒๓๐๕๖	
		บริเวณ วัดเกาะลอย	๓	พังราด	๑๐ ไร่	โค กระบือ	๒๐๐ ๑๐๐	๑๒.๗๒๖๓๘๐๓	๑๐๑.๗๕๒๔๙๖	
๓	บ้านค่าย	ทุ่งทานตะวัน บริษัท IRPC	๑๐	หนองบัว	๑,๒๐๐ ไร่	โค	๒,๐๐๐	๑๒.๘๗๓๕๐๑๗	๑๐๑.๓๖๒๖๙๙๕	

ข้อมูลโครงการชลประทานระยอง

สรุปปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ดังนี้

ที่	อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำต่ำสุด	ปริมาณน้ำใช้การ	ปริมาณน้ำ ๑ พ.ย. ๒๕๖๓	%	ปริมาณน้ำใช้การ ๑ พ.ย. ๒๕๖๓	%
๑	อ่างเก็บดอกกราย	๗๙.๔๑	๓.๐๐	๗๖.๔๑	๗๒.๘๔	๑๐๒.๐๒	๖๙.๘๔	๙๑.๗๓
๒	อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล	๑๖๓.๗๕	๑๓.๑๖	๑๕๐.๕๙	๑๗๙.๙๘	๑๐๙.๙๑	๑๖๖.๘๒	๙๕.๙๓
๓	อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่	๔๐.๑๐	๓.๐๐	๓๗.๑๐	๔๗.๕๖	๑๑๘.๖๑	๔๔.๕๖	๙๒.๐๘
๔	อ่างเก็บน้ำคลองระโอก	๑๙.๕	๐.๒๐	๑๙.๔๕	๒๐.๓๑	๑๐๔.๓๘	๒๐.๑๐	๑๐๔.๓๘
๕	อ่างเก็บน้ำประแสร์	๒๙๕.๐๐	๒๐.๐๐	๒๗๕.๐๐	๒๓๓.๘๗	๗๙.๒๘	๒๑๓.๘๗	๗๙.๒๘
	รวม	**๕๙๗.๙๑**	**๓๙.๓๖**	**๕๕๘.๕๕**	**๕๕๔.๗๖**	**๑๐๙.๑๓**	**๕๑๕.๔๐**	**๙๔.๐๔**

ที่มา : โครงการชลประทานระยอง

การวิเคราะห์แผนการใช้น้ำอ่างเก็บน้ำดอกกราย หนองปลาไหล และคลองใหญ่
ฤดูแล้ง ตั้งแต่ ๑ พ.ย ๒๕๖๓ - ๓๐ ต.ค. ๒๕๖๔

		แผนการใช้น้ำและเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี๒๕๖๓/๖๔					
โครงการฯ	**น้ำใช้การ (๒๑/๑๐/๖๓) ล้าน ลบ.ม.**	**การเกษตร**	**อุปโภค บริโภค**	**อุตสาหกรรม**	**รักษาระบบ นิเวศ**	**อื่นๆ**	**รวม**
อ่างเก็บน้ำดอกกราย	๗๑.๕๓	-	๐.๑๘	๓๖.๘๐	๑.๘๒	๑๘.๓๔	๕๗.๑๔
อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล	๑๖๓.๔๘	-	๘.๑๙	๗๙.๒๕	๑.๘๒	๔๑.๐๗	๑๓๐.๓๓
อ่างเก็บน้ำคลองใหญ่	๔๒.๕๗	-	๑.๑๑	๐.๐๐	๑.๘๒	๖๗.๔๒	๗๐.๓๖
อ่างเก็บน้ำคลองระโอก	๒๐.๒๒	๙.๒๐	๓.๖๘	-	๑.๘๒	๐.๐๐	๑๔.๗๐
อ่างเก็บน้ำประแสร์	๒๐๔.๖๕	๕๓.๘๔	๑๐.๙๑	๓๑.๙๒	๔.๙๖	๐.๐๐	๑๐๑.๖๓
รวม	**๕๐๒.๔๕**	**๖๓.๐๔**	**๒๔.๐๗**	**๑๔๗.๙๗**	**๑๒.๒๔**	**๑๒๖.๘๔**	**๓๗๔.๑๗**

การใช้น้ำอ่างเก็บน้ำดอกกราย หนองปลาไหล และคลองใหญ่ (ฤดูแล้ง ตั้งแต่ ๑ พ.ย ๒๕๖๓ - ๓๐ ต.ค. ๒๕๖๔)

- ประปาและอุปโภคบริโภค 24.07 ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 147.97 ล้าน ลบ.ม.
- เกษตร 63.04 ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์ และการระเหย 12.24 ล้าน ลบ.ม.
- อื่น ๆ (การผันน้ำและส่งน้ำ) 126.84 ล้าน ลบ.ม.